
Fra: Kollerud, Johan <Johan.Kollerud@landbruksdirektoratet.no>
Sendt: 13. april 2016 11:27
Til: Postmottak HOD
Emne: Høring av forslag til ny forskrift om vannforsyning og drikkevann

Helse og omsorgsdepartementet

Vår dato: 13.04.2016
Vår referanse: 16/22194 - 1
Deres dato:
Deres referanse: Stig Atle Vange

Høring av forslag til ny forskrift om vannforsyning og drikkevann

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets høring av forslag til ny drikkevannsforskrift.

I høringsnotatet har departementet gjort rede for at et hensyn har vært å få en bedre beskyttelse av vanntilsigsområder der drikkevann hentes. I tråd med dette, er det forslått en endring i § 4 slik at forbudet mot å forurense drikkevann også omfatter vanntilsigsområdet til vannforsyningssystem. Forbudet retter seg mot *all aktivitet* som *kan føre til fare* for forurensing. Det fremholdes i høringsnotatet at det må være en viss sammenheng i faresituasjonen. En rent hypotetisk fare for forurensing av drikkevannet skal ikke kunne rammes av forbudet.

Landbruksdirektoratet er enig i at det er behov for presisering av forskriften slik at den gir en bedre beskyttelse av drikkevannsforsyningen.

Aktiviteter knyttet til landbruksdrift foregår i store deler av landet, på inn- og utmarksarealer. Lagring av husdyrgjødsel, spredning av husdyrgjødsel og annen gjødsel, bruk av plantevernmidler og beiting på inn-og utmark er jordbruksaktiviteter som i ulik grad og under ulike forhold kan medføre fare for forurensing av vann. Faren for tilførsler til vann vil bla. være avhengig av klima, topografiske forhold og avstand til vannforekomsten mm.

Uten videre presisering, kan den foreslåtte bestemmelsen innebære unødige begrensninger på vanlig jordbruksdrift på store områder og som eksempel, også på beiting i utmark. Det er riktig nok presisert at det må være en sammenheng i faresituasjonen og at en hypotetisk fare for forurensing ikke rammes av forbudet. I notatet er det imidlertid ingen nærmere drøfting av mulige konsekvenser for næringsmessig aktivitet av en slik ubegrenset rekkevidde av forbudet mot forurensing.

I henhold til § 14 er det vannverkseieren som skal sikre at drikkevannet beskyttes mot forurensning og informere om forbudet mot forurensning. Samtidig er det i høringsnotatet pekt på at det er kommunen som i praksis sitter med de sterkeste virkemidlene til å beskytte områder i nærheten av drikkevannskilder. I forslaget til forskrift er det i § 28 presisert kommunens ansvar for å ta drikkevannshensyn i sin arealplanlegging.

Når det gjelder den konkrete utformingen av forskriftens § 4, antar Landbruksdirektoratet at det ikke ved forskriften legges opp til noen konflikt med etablerte prinsipper som bl.a. fremgår av forurensningsloven § 8, som gir uttrykk for at vanlig forurensning fra jordbruksvirksomhet er tillatt. Dette vil typisk kunne gjelde på arealer som forskriften nevner som «... vanntilsigsområdet ...». Det vises i denne forbindelse til vannressursloven § 13 fjerde ledd som legger begrensninger på hvilke restriksjoner som kan legges på rådigheten over eiendom som planlegges til fremtidig drikkevannsforsyning. Slike rådighetsbegrensninger kan bare innføres for fem år, og når det foreligger « ... aktuelle og konkrete planer fra en identifiserbar tiltakshaver (se Ot. prp. nr. 39 (1998-99), side 534). Det er uklart om en slik midlertidig klausulering utløser krav på vederlag. Det må imidlertid klart nok legges til grunn at varige rådighetsbegrensninger som innskrenker jordbrukers rådighet/utnyttelsesrett over sin eiendom, bare kan innføres ved en konkret klausulering i form av ekspropriasjon mot vederlag, jfr. ervervsloven § 2 første ledd nr. 47 om ekspropriasjon «når det trenges for vannforsyning». Det vises i denne forbindelse også til uttalelser i Ot. prp. nr. 39 (1998-99), side 373, og Rt. 1986, side 430 («Regnarvannet») som begge må tolkes slik at de slår fast dette prinsippet.

For å unngå at forskriften kan misforstås på dette punkt, foreslår vi at det tas inn et eget ledd i § 4 slik:

«Denne forskriften begrenser ikke adgangen til å drive jordbruksvirksomhet i samsvar med lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, nr. 6, § 8.»

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Bjørn Huso
seksjonssjef

Johan Kollerud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:
Helse og omsorgsdepartementet

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet

